

DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ

1.ÜNİTE DERS NOTLARI

1.ÜNİTE : KAZA VE KADER ÜNİTESİ

- Allah Her şeyi bir ölçüye göre yaratmıştır
- Kader ve EVRENDEKİ YASALAR (Fiziksel Yasalar, Biyolojik Yasalar, Toplumsal Yasalar)
- İnsan iradesi ve Kader
- İnsanın Özgürlüğü ve Sorumluluğu
- İnsanın Çabası : Emek ve Rızık
- Dünya Hayatının Sonu : Ecel ve Ömür
- ALLAH' GÜVENMEK : TEVEKKÜL
- AYETE'L-KÜRSİ ve Anlamı
- Hz.Musa'nın Hayatı

"İnsan için ancak çalıştığı vardır. Şüphesiz onun çalışması ileride görülecektir. Sonra da çalışmasının karşılığı kendisine tastamam verilecektir."

(Necm Suresi: 39-41. Ayetler)

1-) ALLAH HER ŞEYİ BİR ÖLÇÜYE GÖRE YARATMIŞTIR

ANAHTAR KAVRAMLAR

KADER
ÖLÇÜ
DÜZEN
UYUM
AHENK
DENGE
PLAN
NİZÂM
PROGRAM
MİZAN

CANLARIM sakın
UNUTMAYINNNNNN...
Evrende

TESADÜF , RASTLANTI
ŞANS ESERİ,
KENDİLİĞİNDEN

Diye bir şey

YOKTURRRRR

Çevremizdeki varlıklara dikkat ettiğimizde her şeyin belirli bir **AHENK** ve **DÜZEN** içerisinde hareket ettiğini görürüz. ALLAH kainatta bulunan her şeyi belli bir **PLAN** ve **ÖLÇÜ** içerisinde yaratmıştır. Bu **ÖLÇÜ**, evrendeki varlıkların **UYUM**lu bir sistem oluşturmalarını sağlamıştır....

DİKKATTTT.....

Sevgili Öğrenciler bu konuyla ilgili soruların genel mantığı şudur. Size verilen ayette veya paragrafta hep bir düzenden, uyumdan bahsedilir. Göklerin ve yerlerin yaratılışı anlatılarak evrendeki eşsiz düzen üzerine vurgu yapılır. Siz buradan şu yorumu yapmalısınız:

- ALLAH HER ŞEYİ BİR ÖLÇÜYE GÖRE YARATMIŞTIR
- EVRENDEKİ DENGE VE DÜZEN

EVRENDEKİ DENGE VE DÜZENE ÖRNEKLER

1-) Dünyayı çevreleyen **ATMOSFER TABAKASI** daha kalın olsaydı donardık. Daha ince olsaydı yanardık. Aynı zamanda zararlı ışıklardan dolayı da ölürdük.

Bu ALLAH'ın HER ŞEYİ BİR **ÖLÇÜ, DÜZEN, UYUM, AHENK, PLAN, DENGE** ile yarattığını gösterir.

2-) Eğer **YER ÇEKİMİ** olmasaydı havada asılı kalırdık ve hiçbir işimizi yapamazdık. Daha fazla olsaydı hareket edemezdik.

3-) Denizlerdeki tuzun, orada yaşayan canlılar için uygun oranda olması Allah'ın her şeyi **ÖLÇÜ** ile yarattığını gösterir.

4-) Güneş ve Ay'ın hiçbir şekilde sapmadan yörüngelerinde dönmeleri Allah'ın her şeyi bir ölçü ile yarattığını gösterir.

5-) Gece ve Gündüzün sürekli olarak birbirini takip etmesi Allah'ın her şeyi bir ölçüye göre yarattığını gösterir.

6-) Güneş, Dünya'ya 1cm daha yakın olsaydı Dünya yanardı. 1 cm daha uzak olsaydı Dünya donardı.

Bu ALLAH'ın HER ŞEYİ BİR **ÖLÇÜ, DÜZEN, UYUM, AHENK, PLAN, DENGE** ile yarattığını gösterir.

7-) Çölde yetişen bir bitki olan **KAKTÜS** dikenleri sayesinde suyu saklayabiliyor ve daha uzun yaşıyor.

Bu ALLAH'ın HER ŞEYİ BİR **ÖLÇÜ, DÜZEN, UYUM, AHENK, PLAN, DENGE** ile yarattığını gösterir.

ALLAH HER ŞEYİ BİR ÖLÇÜYE GÖRE YARATTI KONUSUYLA İLGİLİ AYETLER

“Yaratıp **düzene** koyan, takdir edip yol gösteren, topraktan yeşil otu çıkaran RABBİNİN adını tesbih et.”

(A’LA SURESİ: 1-5)

“Her Şeyi yaratıp ona bir **nizam (ÖLÇÜ) (BİÇİM) (DÜZEN)** ve mukadderatını (KADERİNİ) tayin eden Allah, yüceler yücesidir.”

(Furkan Suresi: 2)

“O (Allah) ki, seni yarattı, seni **düzenledi**, sana **ölçülü** bir biçim verdi.”

(İnfitar Suresi : 7)

“O, geceyi, gündüzü, Güneş’i ve Ay’ı yaratandır. Her biri bir yörüngede yüzmektedirler.”

(Enbiya Suresi: 33)

“Biz her Şeyi bir **ölçüye** göre yarattık.”

(Kamer Suresi:49)

“Gökten bir **ölçüye** göre suyu indiren odur. Biz onunla (kupkuru) ölü bir memlekete hayat veririz.”

(Zuhruf Suresi: 11)

“Gökleri yedi kat yaratan odur. Rahman’ın yaratmasında bir düzensizlik göremezsin.

Gözünü çevir de bir bak bir bozukluk görüyor musun? “

(Mülk Suresi: 3)

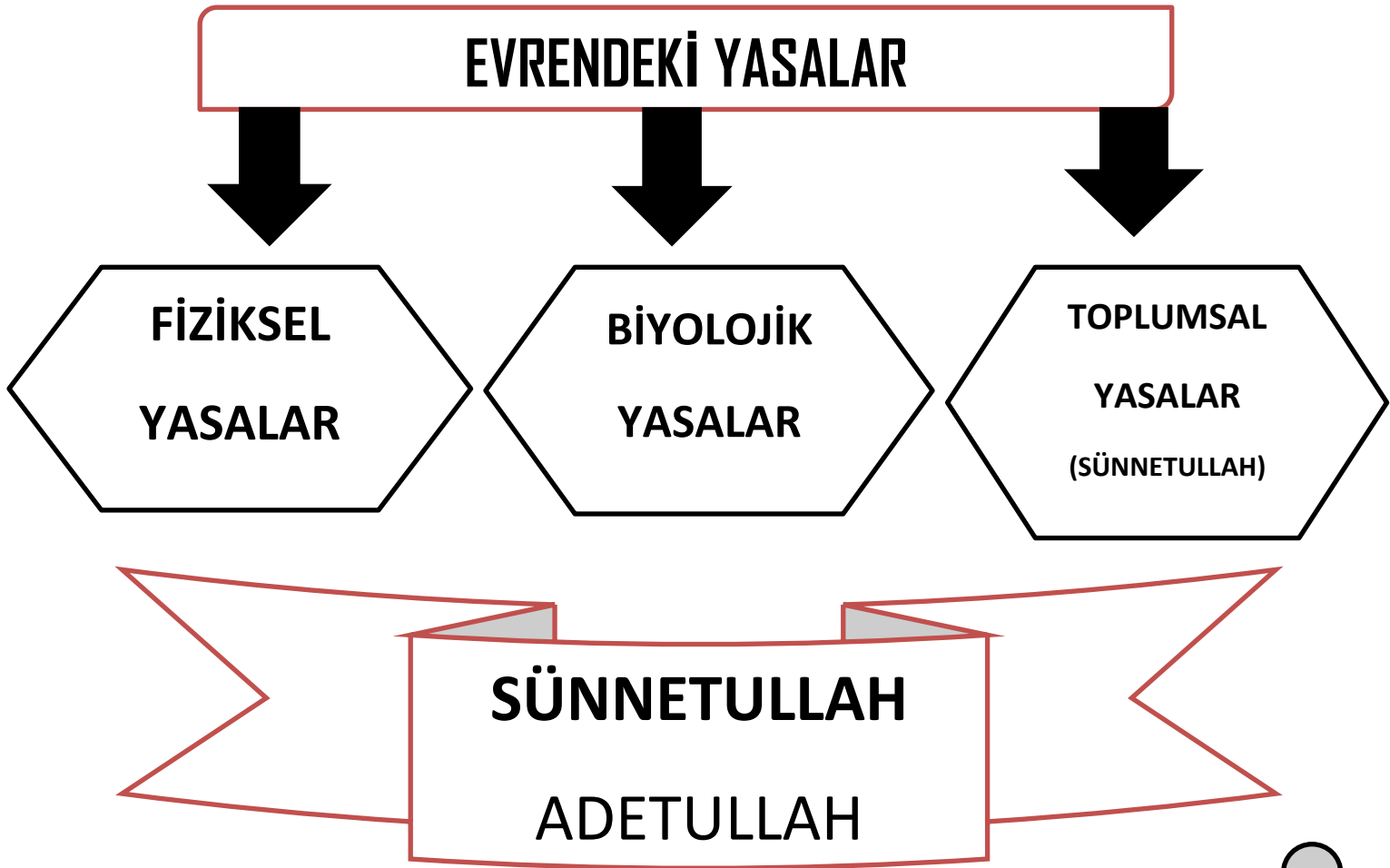
“Onlar ayaktayken, otururken ve yanları üzerlerine yatarken Allah’ı anarlar. Göklerin ve yerin yaratılışı üzerinde düşünürler. Rabbimiz! Bunu boş yere yaratmadın, seni eksikliklerden uzak tutarız, bizi ateşin azabından koruderler.”

(Al-i İmran Suresi: 191)

2-) EVRENDEKİ YASALAR

Allah, evrenin düzeni ve işleyişini birtakım yasalara bağlamıştır. Evrendeki varlıkların tümü, kendileri için konulmuş bu yasalara göre hareket etmektedirler.

Evrendeki Yasalar **3** tanedir.

SÜNNETULLAH: ALLAH'IN EVRENDE KOYDUĞU DEĞİŞMEZ YASALAR, KANUNLAR demektir.

Sünnetullah, Adetullah; Fiziksel, Biyolojik ve Toplumsal yasaların genel adıdır.

Sünnetullah, aynı zamanda TOPLUMSAL Yasasının diğer adıdır da

FİZİKSEL YASALAR (MADDE VE ENERJİ – CANSIZ)

Fiziksel Yasalar Madde ve enerjinin oluşumu, değişimi, yapısı, hareketi ve Maddeler arası ilişkilerle ilgili yasalardır.

Fiziksel Yasalar genelde çevremizde gördüğümüz, cansız varlıklarla ilgilidir.

Güneş, Ay, Yer çekimi vb...

Genelde **CANSIZ** varlıklardır...

Fiziksel Yasaların Genel Özellikleri

- Evrenseldir
- Değişmez
- Deney ve gözlem yapılabilir

FİZİKSEL YASA ÖRNEKLERİ:

- Evrendeki cisimlerin birbirini çekme ve itme kuvveti
- **Isıtılan maddelerin genişmesi**
- Suyun 100 derecede kaynaması
- **Gece Gündüzün ve Mevsimlerin oluşumu**
- Suyun kaldırma kuvveti
- **Yer Çekimi**
- Dünyanın kendi eksenini etrafında dönmesi
- **Atmosfer tabakasının genişliği**

BİYOLOJİK YASALAR = CANLILAR (İNSANLAR - BİTKİLER - HAYVANLAR)

Canlıların yapısı, beslenmesi, korunması, gelişmesi ile ilgili yasalardır.

ÖNEMLİ NOT 1 :

Eğer ayetin veya paragrafın içerisinde

Canlılardan söz

ediyorsa cevap

kesinlikle Biyolojik

Yasadır...

ÖNEMLİ NOT 2:

İNSAN;

Eğer **insanın VÜCUT**

YAPISINDAN söz

ediyorsa **BİYOLOJİK**

YASA, insani

ilişkilerden söz

ediyorsa Toplumsal

yasadır.

UNUTMAYINNNN

MEYVELER

ve

SEBZELER

den

Söz ediyorsa

BİYOLOJİK

YASADIR

BİYOLOJİK YASA ÖRNEKLERİ

- Balıkların suda yaşayabilmeleri için solungaçlarının olması
- **Devenin çölde uzun süre susuz kalabilmesi**
- Bitkilerin fotosentez yapması
- **Bütün canlıların çift yaratılması**
- Kuşların iki kanadının olması
- **İnsanların Alaktan (Embriyodan) yaratılması**
- Meyve ve Sebzelerin yetişebilmek için güneş ışığına ihtiyaç duyması
- **Etle beslenen hayvanların çene yapıları ile otlarla beslenen hayvanların çene yapılarının farklı olması**
- Kutup ayılarının kutupta yaşayabilecek şekilde derisinin kalın olması

TOPLUMSAL YASALAR (SÜNNETULLAH) = İNSANİ İLİŞKİLER

Toplumsal olaylar arasında var olan sebep-sonuç ilişkisini gösteren yasalara toplumsal yasalar denir.

Toplumsal yasalara uygun davranan insanlar çevresiyle uyum içerisinde yaşar. İnsanların birbirlerinin haklarına özen göstermeleri ve birbirlerine zarar verici davranışlardan kaçınmaları gerekir. Yapılan herhangi bir haksızlığın sadece haksızlık yapanı değil, bütün toplumu etkileyeceği konusunda bilinçli olunmalıdır.

Toplumsal Yasa ile ilgili Önemli dipnotlar :

- 1- İnsanların **göç etmesinden** söz ediyorsa cevap Toplumsal yasadır.
- 2- Bazen sorularda **“SOSYAL DÜZEN”** ile ilgili diye sorulur. Burada bilin ki bizden toplumsal yasayı istiyor.
- 3- **“FİTNE”** kavramı verilmişse cevap bizi Toplumsal yasalarla ilgili bir yargıya götürmelidir.
FİTNE: Yalan haber, bir toplumda birkaç kişi kargaşa çıkarmak için yalan haber uydurursa bu bütün toplumu olumsuz etkiler...
- 4- **“Her toplumun bir eceli vardır.”** Ayeti Toplumsal yasa ile ilgilidir.
- 5- Gelir Dağılımının adil olması hakkında söz ederse Toplumsal Yasadır.
- 6- Eski milletlerden ibret almamız isteniyorsa veya Peygamberlerin eski toplumlara öğütlerinden söz ediyorsa bilin ki Toplumsal Yasadır.

TOPLUMSAL YASA ÖRNEKLERİ

- 1- Gelir dağılımının adil olduğu toplumlarda yoksulluk dağılır.
- 2- Adaletin olduğu toplumlarda barış ve huzur olur.
- 3- Yardımseverlik
- 4- Eşitliğin olmadığı toplumlarda kargaşa çıkar.
- 5- İnsanların köyden kente göç etmesi

EVİRANDEKİ YASALAR İLE İLGİLİ AYETLER

« Güneş ve Ay bir hesaba göre hareket Etmektedir.» **(FİZİKSEL YASA)**

(Rahman Suresi : 5)

« Denizde dağlar gibi akıp giden gemiler ALLAHIN varlığının delillerindendir.» **(FİZİKSEL YASA)**

(Şura Suresi/ 32)

“O yedi göğü birbiri ardınca yarattı. Rahmanın yaratışında bir düzensizlik göremezsin. Gözünü çevir de bir bak bir bozukluk görüyor musun? “ **(FİZİKSEL YASA)**

(Mülk Suresi : 3)

“O, geceyi, gündüzü, Güneş’i ve Ay’ı yaratandır. Her biri bir yörüngede yüzmektedirler.”

(FİZİKSEL YASA)

“Onlara bir delil de gecedir ki biz ondan gündüzü sıyırıp çekeriz de birden karanlığa gömülürler. Güneş de bir delildir onlara akar gider yörüngesinde. İşte bu çok güçlü ve her şeyi bilen Allah’ın yaratmasıdır. “ **(FİZİKSEL YASA)**

(Yasin Suresi: 37-40)

“Yeri döşeyen, onda oturaklı dağlar ve ırmaklar yaratan ve orada bütün meyvelerden çift çift yaratan odur.” **(BİYOLOJİK YASA)**

(Ra’d Suresi, 3. Ayet.)

“Ey inşalar, biz sizi basit bir sudan yaratmadık mı? İşte o suyu, belli bir süreye kadar sağlam bir yere yerleştirdik, sonra da ona ölçülü bir biçim verdik.” **(BİYOLOJİK YASA)**

(Mürselat Suresi:20-23)

“Biz rüzgarları aşılıyıcı olarak gönderdik.” **(BİYOLOJİK YASA)**

(Hicr Suresi: 22)

“Orada her türlü meyveden iki eş yaratandır.” **(BİYOLOJİK YASA)**

(Rad Suresi: 3)

TOPLUMSAL YASA İLE İLGİLİ AYETLER

“Öyle bir fitneden (bozgunculuktan) sakının ki (ortaya çıkacak olumsuzluklar) aranızdan yalnız haksızlık edenlere değil (hepinize erişir.)”

(Enfal suresi, 25. ayet)

“Her toplumun (belirli) bir eceli vardır. Ecelleri geldiğinde onu ne bir an erteleyebilir ve ne de bir an önenalabilirler.”

(A'râf suresi, 34. ayet)

“...Sen **Allah'ın yasında (sünnetullahta)** hiçbir değişiklik bulamazsın. Sen Allah'ın yasında asla bir sapma da göremezsın.”

(Fâtır Suresi, 43. Ayet.)

« Bir toplum kendilerinde bulunanı (iyi davranışları) değiştirmedikçe ALLAH onlara verdiği bir nimeti değiştirmez.»

(Enfal Suresi: 53)

“Onlar yeryüzünde gezip kendilerinden öncekilerin sonunun nasıl olduğuna bakmazlar mı? “

(Fatır Suresi : 44)

3-) İNSAN İRADESİ VE KADER

KADER

1.Tanım:

Allah'ın her şeyi BİLMESİ ve **TAKDİR** etmesidir.

2.Tanım:

Allah'ın her şeyi bir **ÖLÇÜ, DÜZEN, UYUM, AHENK, NİZAM** ile yaratmasıdır.

KAZA

Kader de olanların **YERİ ve ZAMANI GELDİĞİNDE** gerçekleşmesine kaza denir.

KAZA = SONUÇ, GERÇEKLEŞMİŞ

KAZA= OLMUŞ, BITMİŞ

ÇOK ÖNEMLİ NOT.....

ALINYAZISI, KADER MAHKUMU, KADERİNE KÜS

Gibi kavramlar

yanlıştır.

Çünkü insana Allah **AKIL** ve **İRİADE** vermiştir. İnsan bunlar sayesinde **kaderini kendi çizer.**

KADER ve KAZA ÖRNEKLER

1-) Yer Çekimi kanununun ALLAH tarafından programlanması
KADER

Bu kanun nedeniyle yere yüksekten bırakılan cismin yere düşmesi
KAZA

2-) Yağmurun Allah tarafından belli bir program içinde yaratılması
KADER ;

Bu kanun nedeniyle yağmurun yağması **KAZA 'dır.**

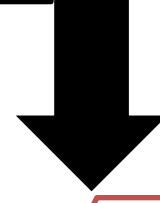
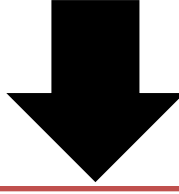
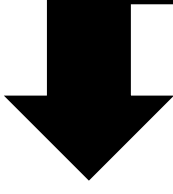
3-) Ali sınavdan 100 aldı. (**KAZA**)

4-) Türkiye maçı akşam 22:00 da başlayacak (**KADER**)

5-) Amcam 1990'da doğdu. (**KAZA**)

6-) Dün fırından ekmek aldım. (**KAZA**)

AKIL

İRRADE

(SEÇME
ÖZGÜRLÜĞÜ)
(Tercih etme)

ÖZGÜRLÜK

SORUMLULUK

AKIL: Doğruyu- yanlıştan, İyiyi- kötüden ayırt eden mekanizmadır. AKIL YOL GÖSTERİR.
İrade seçer...

İRRADE : Seçme Özgürlüğü

ÖZGÜRLÜK: İnsanın ZORLAMA ve BASKI olmadan kendi iradesiyle karar vermesidir.

SORUMLULUK: insanın verdiği karar sonrasında doğan sonuçları kabul etmesidir.

CANLARIM DİKKAT !!!!

Eğer sorularda veya ayette **2 yol**
gösteriliyorsa, 2 seçenek
sunuluyorsa bilin ki konu İRADE ve
ÖZGÜRLÜK tür...

- “Dileyen iman etsin, dileyen
inkar”

“İster ŞÜKRET, ister NANKÖRLÜK
yap”

İnsanı yaratılan varlıklardan ayıran en
temel özellik AKIL....

AKIL varsa ; İrade de var

Özgürlük de var

Sorumluluk da vardır.

**AKIL YOKSA, İRADE DE, ÖZGÜRLÜK DE
SORUMLULUK DA YOKTUR...**

İRRADE

CÜZ-İ İRADE

- İnsanın iradesidir.

-SINIRLIDIR.

ÖRNEKLER:

Meslek seçimi
Okul seçimi
İbadet etmek
Ders çalışmak

KÜLLİ İRADE

- ALLAH'ın iradesidir
- **SINIRSIZDIR**

Kainatın yaratılması

Göz rengi veya Cinsiyet seçimi

İrk, Memleket, Milliyet seçimi

Anne- Baba seçimi

Kalp atışı

Nefes alıp- vermek

ÖNEMLİ NOT :

Sevgili arkadaşlar size sınavda **hangisi CÜZ-İ hangisi KÜLLİ diye sormayacaklar .**

Eğer;

İnsanın Yapabildiği diyorsa ; CÜZ-İ

İnsanın yapamadığı diyorsa ; KÜLLİ

İnsanın gücü doğrultusunda diyorsa; CÜZ-İ

İnsanın gücünü aşan diyorsa; KÜLLİ

İnsanın sorumluluğu dahilinde diyorsa; CÜZ-İ

İnsanın sorumluluğu dışında diyorsa ; KÜLLİ

İNSAN İRADESİ VE KADER İLE İLGİLİ AYETLER

“De ki: Hak Rabbinizdendir. Artık **dileyen iman etsin, dileyen inkar etsin...**”

(Kehf suresi, 29. ayet)

“Şüphesiz biz insana doğru yolu gösterdik. **İster şükredici olsun ister nankör olsun.**”

(İnsan suresi, 4. ayet)

“Kim **doğru yolu seçerse** bunu ancak kendi iyiliği için seçmiş olur, kim de **doğruluktan saparsa** kendi zararına sapmış olur. **Hiçbir günahkâr başka bir günahkârın günah yükünü yüklenmez.**”

(İsrâ suresi,15.ayet)

“Ona **iki yolu** (iyiyi ve kötüyü) gösterdik.”

(Beled Suresi: 10)

“Bir yerde veba hastalığı olduğunu işittiğinizde oraya girmeyin. Bir yerde veba hastalığı ortaya çıkar, siz de orada bulunursanız, hastalıktan kaçarak oradan dışarı çıkmayınız.”

(Hadis-i Şerif)

Bu hadisin açıklaması:

Bir yerde hastalık varsa biz oraya gitmemeliyiz. Allah bize akıl ve irade vermiş, hastalık olan yere girilmez. Yani seçimlerimiz kaderimizi oluşturur.

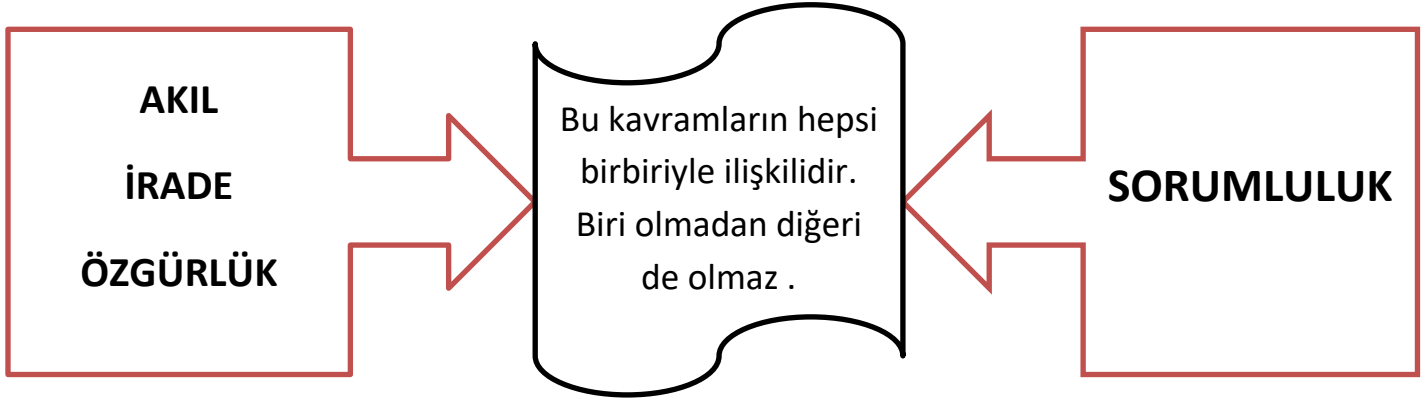
Hastalık olan yere girip , “ Bana bu hastalığı Allah verdi demek doğru olmaz.”

4-) İNSANIN ÖZGÜRLÜĞÜ VE SORUMLULUĞU

ÖZGÜRLÜK: zorlama ve baskı olmadan insanın kendi iradesiyle karar vermesidir.

(İNSANIN ÖZGÜRLÜĞÜ SINIRLIDIR...)

SORUMLULUK: insanın verdiği karar sonrasında doğan sonuçları kabul etmesidir.

ÇOK ÖNEMLİ NOTLAR !!!!!

- 1- İslam dini, söz ve davranışlardan sorumlu tutulmayı akla ve özgür iradeye bağlı kılmıştır. Akıl ve irade sahibi olmayan diğer tüm canlılar, yaptıkları davranışlardan sorumlu tutulmazlar.
- 2- **Allah, hiç kimseye gücünün üstünde bir şey yüklemeyiz.** Herkese gücü oranında sorumluluk verir. İnsan gücünü aşan konulardan sorumlu değildir

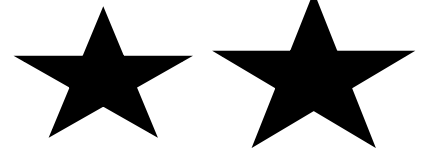
Örnek : Zekat ibadeti sadece dinen zengin olanlara Farzdır. Diğerlerine değildir. Çünkü onların maddi imkanları yoktur.

- 3- **Yaptığımız en ufak iyiliğin de kötülüğün de sorumlusu bizleriz.**
- 4- **Dinde zorlama yoktur.** İslam da insanlar ÖZGÜRDÜR.
- 5- **Hiçbir kimse başkasının günahını yüklenmez.** Herkes kendi yaptıklarının sorumlusudur.

İnsan, sarfettiği sözlerde ve sergilediği davranışlarda sorumluluk bilinciyle hareket etmelidir. Bu bakımdan **akıl ve iradesini, iyi ve doğru olanı tercih etme yönünde kullanmalıdır.**

“Kaderim böyle.” diyerek sorumluluktan kurtulmanın mümkün olamayacağı gerçeğini bilmelidir. Çünkü insan özgür iradesiyle işlediklerinden sorumludur

KADERİM BÖYLEYMiŞ, ALINYAZIM böyleymiş deyip SORUMLULUKTAN KAÇAMAZSINIZ

SORUMLULUK İLE İLGİLİ AYETLER

“Allah, hiç kimseye gücünün üstünde bir şey yüklemey. Herkesin kazandığı iyilik kendi yararına, kötülük de kendi zararınadır...”

(Bakara Suresi 286. Ayet)

“...Hiçbir kimse başkasının günahını yüklenmez...”

(Zümer Suresi 7. Ayet)

“Dinde zorlama yoktur. Artık doğrulukla eğrilik birbirinden ayrılmıştır...”

(Bakara Suresi 256. Ayet)

“Başınıza gelen herhangi bir musibet(bela), kendi yaptıklarınız yüzündendir. O, yine de çoğunu affeder.”

(Şura Suresi 30. Ayet)

“Herkes tutumunun ve davranışlarının tutsağıdır (Sorumlusudur)”

5- İNSANIN ÇABASI : EMEK VE RIZIK

Emek; bir işin yapılması için harcanan beden ve beyin gücüdür.

ANAHTAR KAVRAMLAR

EMEK	-	ÇABALAMAK
ÇALIŞMAK	-	ELİNDEN GELENİ YAPMAK
GAYRET ETMEK	-	ALINTERİ DÖKMEK

Dinimiz çalışkanlığı övmekte, insanın, **ÇALIŞMADAN, EMEK HARCAMADAN ve GAYRET ETMEDEN** isteklerine ulaşmasının mümkün olmayacağını ifade eder.

Emeğe dayanmayan; KUMAR, HIRSIZLIK, TEFECİLİK, DİLENCİLİK HARAMDIR

Rızık; Allah'ın canlıların yiyip içmek ve yararlanmak için verdiği her şey demektir.

ALLAH'IN 99 İSMİNDEN BİRİ:

ER-REZZAK

ÇOKÇA RIZIK VEREN

RıZıK = ReZzaK

Allah yarattığı canlılara rızık verir ancak RIZKI ELDE ETMEK İÇİN ÇALIŞIP EMEK HARCAMAK GEREKİR.

!!!!

«RIZKI VEREN ALLAHTIR» diyerek çaba ve gayret göstermeden başkalarından bir şey beklemeyi ve dilenmeyi dinimiz hoş karşılamaz

UNUTMAYINNNNN....

Önce ELİMİZDEN GELENİ YAPACAĞIZ, EMEK HARCAYAĞIZ sonra rızığımızı Allah verecektir.

PEYGAMBER MESLEKLERİ

Sevgili Arkadaşlar Peygamberlerin bir meslekle uğraşmaları bize **ÇALIŞMANIN, ÇABALAMANIN, ALIN TERİ DÖKMENİN, EMEK HARCAMANIN önemini gösterir.** Peygamberler bile Rızkını kendileri aramıştır.

HZ. MUHAMMED

TİCARET

HZ. **HaTİC**e ile 25 yaşında **TİC**aret sayesinde tanışıp evlenmiştir.

HZ.DAVUD

DEMİRCİ

HZ. **D**avu**D**emirci

HZ. ADEM

ÇİFTÇİ

HZ. Adem **İLK İNSAN**. ilk olduğu için daha o dönemde demir, teknoloji vb. yoktu. Aç kalıp yemeğe ihtiyaç duyduğunda ise yapacağı tek bir iş var o da : **ÇİFTÇİ**

HZ.İDRİS

TERZİ

TERZİİDRİS

İpek kazağımızı **İğne İ**le hz. **İ**dris dikti.

HZ. MUSA

ÇOBAN

HZ. Musa firavunun sarayında büyüdü. Gençken 2 kadın köleye satılan bir adama yumruk atar adam ölür. Korkudan ıssız bir yere kaçar. Yapacak bir işi ve kalacak yeri yoktu. Bir evin kapısını çalar. Açan Hz. Şuayb idi. O Musa'ya dedi ki: Eğer benim koyunlarımı otlatırsan burada kalabilirsin. Hz. Musa bu teklifi kabul eder ve **ÇOBANLIK** yapar.

EMEK VE RIZIK İLE İLGİLİ AYET VE HADİSLER

“ Hiçbir kimse kendi kazancından daha hayırlı bir rızık yememiştir.”

(Hz. Muhammed s.a.v)

“Gerçekten insan için kendi çalışmasının karşılığında başka bir şey yoktur.”

(Necm Suresi: 39)

«ALLAH gökleri ve yeri yerli yerince yaratmıştır. Böylece herkes kazancına göre karşılık görür. Onlara haksızlık edilmez.»

(Casiye Suresi: 22)

«Sizden herhangi birinizin sırtına bir bağ odun yüklenip satması,
dilenmesinden daha hayırlıdır.»

(Hz. Muhammed s.a.v)

«ÇALIŞMADAN GEÇİNERLER BİZDEN DEĞİLDİR.»

(Hacı Bektaşî Veli)

«ALLAH'ın sana verdiğinden onun yolunda harcayarak ahiret yurdunu iste;
ama dünyadan da nasibini unutma. Allah'ın sana iyilik yaptığı gibi sen de
insanlara iyilik et.»

6- DÜNYA HAYATININ SONU: ECEL VE ÖMÜR

ÖMÜR: Canlıların sahip oldukları yaşam sürelerine **ÖMÜR** denir.

ECEL: Canlıların yaşam sürelerinin son bulmasına ise **ECEL (ÖLÜM)** denir.

ÖLÜM

MÜDDET

ECEL

VAKİT

BELİRLENEN
SÜRE

Hiç kimse dünyada sonsuza dek kalmaz. Her canlının dünyada bir yaşam süresi yani ömrü vardır. Eceli gelenin bu dünyadaki hayatı son bulur. Ayrıca hiç kimse hayatının ne zaman son bulacağını bilemez.

İnsanların ve diğer canlıların bir eceli olduğu gibi **evrenin de bir eceli vardır.**

Evrenin eceli ise

kıyamettir. Kıyametin ne zaman kopacağını da **Allah'tan** başka kimse bilemez.

NOT !!!

Sevgili Arkadaşlar, eğer soruda ve ayette **ÖLÜM, ECEL, CANLILARIN SONU, KAINATIN SONU** gibi cümleler geçerse cevap :

ECEL VE ÖLÜM

ECEL VE ÖMÜR KONUSUYLA İLGİLİ AYETLER

“Yeryüzünde bulunan her canlı **sonludur**. Sadece kerem sahibi, Yüce Rabb’inin varlığı süreklidir.”

(Rahmân suresi, 26, 27. ayetler.)

“Allah’ın izni olmadan hiçbir kişi **ölmez**. (Ölüm) Belirli bir süreye göre yazılmıştır...”

(Âl-i İmrân Suresi, 145. Ayet.)

“Her can, **ölümü** tadacaktır. Sonunda bize döndürüleceksiniz.”

(Ankebût Suresi, 57. Ayet.)

“**Kıyametin** ne zaman kopacağı hakkındaki bilgi, ancak Allah’ın katındadır...”

(Lokman Suresi, 34. Ayet.)

«Güneş ve Ay’dan her biri, **BELİRLENMİŞ BİR SÜREYE** kadar hareketlerini sürdürürler.»

(Fatır Suresi/ 13)

«O (ALLAH) sizi çamurdan yaratan, sonra size bir **ECEL (ÖLÜM)** tayin edendir.»

(En’am Suresi : 2)

7- ALLAH'A GÜVENMEK : TEVEKKÜL

Tevekkül;

Bir işi yaparken elinden gelen gayreti gösterdikten sonra kalben ALLAH'a güvenmeye, sonucu Allah'tan beklemeye denir.

MÜTEVEKKİL:

Tevekkül eden kişiye denir.

ANAHTAR KAVRAMLAR

TEVEKKÜL

GÜVENMEK

TESLİM OLMAK

DAYANMAK

SİĞİNMAK

Herkesin işini en iyi şekilde yapması Allah'a tevekkülün bir gereğidir.

“Devemi serbest bırakıp Allah'a tevekkül etsem olur mu?” diye soran bir sahabeye, Allah Rasûlü (s.a.v.): “Deveni önce sağlam kaziğe bağla, sonra Allah'a tevekkül et” buyurmuşlardır.

Gerekli tedbirleri aldıktan sonra Allah' dayanıp O'na güvenmek gerekir.

Peygamberimiz yaşadığı bir çok olayda **öncelikle tedbirini almış sonra ALLAH'a TEVEKKÜL** etmiştir.

Hendek Savaşında sahabeden **SELMAN-I FARİSİ'nin** teklifini kabul edip Medine şehrinin etrafına hendekler kazdırmıştır.

Tedbirini alıp sonra Allah'a güvenmiş ...

“Allah’a dayandım!” diye sen çıkma yataktan.

Manayı tevekkül bu mudur? Hey gidi nâdân!

Ecdadını zannetme, asırlarca uyurdu;

Nerden bulacaktın o zaman eldeki yurdu?

(Mehmed Akif ERSOY, Safahat)

Y
O
R
U
M
U

Şair burada yanlış bir Tevekkül anlayışını eleştiriyor.

Allah’a dayandım deyip hiçbir şey yapmayan, yatan insanlara soruyor; Manayı tevekkül bu mudur? Yani Tevekkülün anlamı bu mu?

Çünkü gerçek tevekkül yatarak değil elinden geleni yaparak olur.

“Ecdadını zannetme asırlarca uyurdu” derken,

Eğer 1.dünya savaşında atalarımız uyumuş olsaydı , biz bu vatani bulabilir miydik?

İşte gerçek Tevekkülü onlar yapmıştır. Onlar elinden geleni yaptılar, Allah bu vatani korudu.

“Çalış!” dedikçe dinimiz, çalışmadın, durdun.

Onun hesabına birçok hurafe uydurdun.

Sonunda bir de ‘tevekkül’ sokuşturup araya;

Zavallı, dini çevirdin maskaraya.

(Mehmed Akif ERSOY, Safahat)

Y
O
R
U
M
U

Dinimizin Gerçek Tevekkül anlayışında çabaladıktan sonra Allah’a güvenmek vardır.

Şair burada Yanlış Tevekkül anlayışını eleştiriyor. Aynı zamanda insanların bir şey yapmadan Allah’a güvendim diyerek Hurafe (batıl inanç/ yanlış) inançlar ürettiğine kızıyor.

Ve diyor ki dini maskaraya çevirdiniz.

Din Çalış diye emrediyor siz çalışmayıp Allah’a güvendim diyerek dinle dalga geçiyorsunuz diyor şair.

TEVEKKÜL İLE İLGİLİ AYETLER

“Kim Allah’ın yasaklarından sakınırsa Allah ona bir çıkış yolu gösterir. Ve onu ummadığı yerden rızıklandırır. Kim Allah’a **DAYANIRSA** Allah, ona yeter...”

(Talak Suresi:2-3)

“Eğer müminler iseniz ancak **Allah’a GÜVENİN.**”

(Maide Suresi: 23)

“İnananlar yalnız **Allah’a DAYANIP, GÜVENSİNLER.**”

(İbrahim Suresi: 11)

“Ölümsüz ve daima diri olan **Allah’a GÜVENİP DAYAN.**”

(Furkan Suresi: 58)

“TEDBİR KULDAN, TAKDİR ALLAHTANDIR”

Hz. Ömer bir gün , her canlının rızığını Allah verdiği için çalışmayıp vakitlerini sadece ibadetle geçirdiklerini ve Allah’a tevekkül ettiklerini söyleyen bir toplulukla karşılaşır.

Onlara der ki:

“Sizler **Mütevekkil değil (Tevekkül eden değil), MÜTEEKKİL (tembel)** insanlarsınız. Gerçek tevekkül eden kişi, tohumunu tarlaya eken ve ondan sonra Allah’a dayanıp güvenendir.”

AYETE'EL KÜRSİ

1- Ayete'l Kürsi **BAKARA SURESİNİN 255.** Ayetidir.

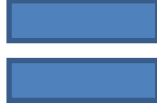
2- **Tek ayettir.**

3- **Bu ayete Kürsi denilmesinin sebebi içinde "KÜRSİ "** kelimesi geçtiği içindir.

4- **Kürsi;** Güç, kudret, hükümrancılık demektir.

5- **Ayette;** ALLAHIN BİRLİĞİ, ALLAHIN SIFATLARI,ALLAHIN İSİMLERİ, ALLAHTAN BAŞKA İLAH OLMADIĞI, ALLAHIN SONSUZ GÜCÜ VE KUDRETİNİ, ALLAHIN HER ŞEYİ BİLDİĞİNİ, ALLAHIN İZİNİ OLMADAN HIÇKİMSENİN ŞEFAAT EDEMEYECEĞİ GİBİ KONULAR ANLATILIR.

AYETE'L KÜRSİ

ALLAH

“ALLAH'tan başka hiçbir ilah yoktur. **O hayydir (Hayat sahibi, daima diridir), kayyumdur (bütün varlığın idaresini yürüten).** Onu ne uyuklama tutar ne de uyku. Göklerde ve yerde ne varsa hepsi onundur. İzni olmadan huzurunda şefaata edebilecek olan kimdir? O, kullarının önlerinde ve arkalarında ne varsa hepsini bilir. Onlar ise onun dilediği kadarından başka ilminden hiçbir şey kavrayamazlar. Onun kürsüsü (sonsuz kudreti) gökleri ve yeri kaplar. Onları görüp gözetmek ona ağır gelmez. Gerçekten yüce ve büyük olan yalnızca O'dur. “

HZ.MUSA'NIN (A.S) HAYATI

HZ.MUSA'NIN HAYATINDA Kİ ANAHTAR KELİMELER

ULU'L AZM
RAMSES
MISIR
FİRAVUN
TUR DAĞI
KELİMULLAH
İSRAİLOĞULLARI
KIPTİLER
MEDYEN
TEVRAT
ON EMİR
KIZILDENİZ
HZ.HARUN
HZ.ŞUAYB

HZ.MUSA Ulu'l Azm Olan Peygamberlerden biridir.

Ulu'l Azm: azim ve sebat sahibi Peygamberler; Allah'ın emirlerini gerçekleştirme hususunda en çok dikkat ve titizlik gösteren peygamberler

KISA ANLATIM;

- Hz. Musa Mısır'da Dünyaya Geldi.
- Baş Düşmanının adı :**RAMSES (FİRAVUN)**
- Hz.Musa Bir adamı öldürdüğü için Mısır'dan Medyen'e kaçtı.
- Medyen'de **HZ.Şuayb'ın** yanında 10 yıl çobanlık yaptı.
- Hz.Musa'ya **Tur Dağında ; Peygamberlik verildi, Asa ve Elinin beyazlaşması mucizesi verildi, Kardeşi Harun'u yardımcısı olarak istedi. Burada KELİMULLAH** sıfatını aldı.
- Hz.Musa **İsrailoğullarına** gönderildi.
- Hz.Musa ve İsrailoğullarına düşmanlık yapan halka:**KIPTİ** denir.
- Hz.Musa İsrailoğullarını Mısır'dan Kurtardı.
- **Kızıldenizi** ikiye ayırma mucizesi gerçekleştirdi
- Hz.Musa'ya **10 EMİR** verildi
- Hz.Musa'ya **Tevrat** verilmiştir.

KELİMULLAH

Allah'ın kendisiyle konuştuğu kimse anlamında Hz. Musa (a.s)'a verilen isim.

(Allah'ın kendisiyle yüz yüze konuştuğu kişi)

HZ.MUSA'NIN HAYATI

Hz.Musa'nın doğduğu yıl;

Ramses bir gün rüyasında İsrailoğullarından bir erkeğin doğup kendisini öldüreceğini görür. Bu olaydan sonra emir vererek tüm israiloğullarının doğacak tüm erkek çocuklarının öldürülmesi emrini verir. Firavun birkaç yıl doğan tüm çocukları öldürtür. Onun yardımcısı şöyle der: Efendim böyle giderse hiç israiloğlu kalmayacak. Bunun üzerine Ramses 1 yıl öldürmeyip ertesi yıl doğanların öldürülmesi emrini verir. Kimsenin öldürülmediği yıl HZ.HARUN dünyaya gelir. Ertesi yıl ise yani çocukların öldürüldüğü yıl HZ.Musa Dünyaya geldi.

HZ.HARUN HZ.MUSA'DAN BÜYÜKTÜR.

Yüce Allah Hz.Musa'nın annesine :

«...Onu emzir, başına bir şey gelmesinden endişe ettiğinde onu nehre bırak. Korkup kayılanma. Biz onu sana geri döndüreceğiz ve onu peygamberlerden biri yapacağız.»

(Kasas Suresi/7)

Ve o gün geldiğinde Hz. Musa'nın annesi bir sandığa koyup nehre bıraktı. Çocuk Allah'ın izniyle firavun'un sarayına ulaştı. Onu ise firavunun karısı buldu.

«Firavun'un karısı, o senin ve benim göz aydınlığımız, muradımız olsun. Onu öldürmeyin, belki bize faydası dokunur veya onu evlat ediniz.» (Kasas Suresi /9)

Yüce ALLAH Hz.Musa'yı korudu ve annesini ona sütanne olarak gönderdi:

«Biz önceden onun, başka sütanneleri kabul etmesini engellemiştik. Bunun üzerine ablası, ' sizin adınıza onun bakımını üstlenecek bir aile bulayım mı? ' Dedi. Böylelikle biz annesinin gönlü rahatlasın, acı çekmesin ve Allah'ın vadinin gerçek olduğunu bilsin diye onu annesine geri verdik.» (Kasas /12-13)

MEDYEN'E KAÇIŞ

Hız. Musa, bir gün Mısır sokaklarında gezerken eziyet gören birine yardım etmek ister. Ona işkence eden kişiye yumruk atar ve adamı öldürür. Bu olay üzerine ise Mısır'dan Medyen'e kaçar.

Hız. Musa, Medyen'e vardığıında mola verdiği bir kuyu başında rastladığı kızlara yardım etmesi üzerine, onun bu yardımseverliğinin karşılığını vermek isteyen kızların babasının teklifi zerine Medyen'e yerleşir.

« Medyen suyuna vardığında orada hayvanlarını sulayan bir grup insanla karşılaştı. Onların biraz ötesinde de hayvanlarının suya gelmesini engellemeye çalışan iki kadın gördü. Onlara 'meseleniz nedir?' diye sordu. ' Çobanlar sulayıp çekilmeden biz hayvanlarımıza su içiremeyiz., babamız da çok yaşlıdır.Musa onlara yardım etti ve hayvanlara su içirdi. Sonra gölgeye çekildi ve şöyle dua etti: RABBİM! DOĞRUSU BANA GÖNDERECEĞİN HER HAYRA MUHTACIM. »

Hız. Musa yardım ettiği kızların babasının koyunlarına **10 yıl** çobanlık yaptı .

Kızların babalarının adı : **HZ.ŞUAYB**

Hız.Musa Hz.Şuayb'ın kızlarından biriyle evlenmiştir.

10 Yıl sonunda Mısır'a dönerken Tur Dağı civarında yolda kendisine peygamberlik verildi. Allah ona bir ATEŞ aracılığıyla seslendi ...

TUR DAĞINDA GERÇEKLEŞEN HADİSELER:

- Hız.Musa'ya peygamberlik verildi.
- Asa ve Elinin beyazlaşması mucizesi verildi
- Hız.Harun hitabeti daha iyi olduğu için yardımcı olarak verildi
- Allah ile yüz yüze konuştuğu için Hız.Musa'ya KELİMULLAH denildi.

«Kardeşim Harun'un dili benimkinden daha düzgündür. Onu da benimle birlikte, beni doğrulayan bir yardımcı olarak gnder. Çünkü ben onların beni yalanlamalarından korkuyorum.» (Kasas/34)

“Oraya gelince, o mübârek yerdeki vâdinin sağ kıyısından, (oradaki) ağaç tarafından kendisine şöyle seslenildi: «Ey Mûsâ! Bil ki Ben, bütün âlemlerin Rabbi olan Allâh'ım!»” (el-Kasas, 30)

“Oraya vardığında kendisine (tarafımızdan:) «Ey Mûsâ!» diye seslenildi: Muhakkak ki Ben, evet Ben, Sen'in Rabbinim! Hemen nâlinlerini (ayakkabılarını) çıkar! Çünkü Sen, kutsal Tuvâ Vâdîsi'ndesin! Ben Sen'i seçtim. Şimdi vahyedilene kulak ver! Muhakkak ki Ben, yalnızca Ben Allâh'ım! Ben'den başka ilâh yoktur. Bana kulluk et; Ben'im zikrim için namaz kıl! Kıyâmet günü mutlakâ gelecektir. Herkes peşinde koştığı şeyin karşılığını bulsun diye neredeyse onu (kendimden) gizleyeceğim. Ona inanmayan ve nefsinin arzularına uyan kimseler Sen'i ondan (kıyâmete inanmaktan) alıkoymasın; sonra mahvolursun!” (Tâhâ, 11-16)

Hızır, Hz. Musa ve Hz. Harun Firavunun iman etmesi için bir çok mucize göstermiştir. Ancak Firavun bunları kabul etmemiştir.

Kur'an'da Hz. Musa'ya verilen mucizeler:

- Asa mucizesi
- **Yed-i beyza (beyaz el)** mucizesi
- Tufan mucizesi
- Çekirge mucizesi
- Haşere mucizesi
- Kurbağa mucizesi
- Kan mucizesi
- Denizin yarıma mucizesi

«Sihirbazlar: 'Ey Musa! Marifetini ya sen ortaya koy veya biz koyalım' dediler. Musa: 'Siz koyun' dedi. Sihirbazlar marifetlerini ortaya koyunca insanların gözlerini sihirlediler ve onları ürküttüler, büyük bir sihir yaptılar. Biz de Musa'ya, 'Asanı koyuver' dedik, o da koydu; hemen onların uydurduklarını yutmaya başladı. Böylece gerçek ortaya çıktı ve onların yapmakta oldukları yok olup gitti. İşte Firavun ve kavmi, orada yenildi ve küçük düşerek geri döndüler. Sihirbazlar secdeye kapanıp, 'Alemlerin Rabbine, Musa ve Harun'un Rabbine inandık' dediler.»

MISIR'DAN KAÇIŞ

HZ.Musa'nın kavmi firavundan kaçarken **kızıldeniz** ile firavunun ordusu arasında kalınca dediler ki : YAKALANDIK!!!

«**Musa: ASLA! Dedi, Rabbim şüphesiz benimledir, bana yol gösterecektir. Dedi. Bunun üzerine Musa'ya ' Asanla denize vur' diye vahyettik. Deniz derhal yarıldı, her parça koca bir dağ gibi oldu. Musa ve beraberindekileri kurtardık.»**

Firavunun son anda yaptığı tövbesi kabul edilmedi

HZ. MUSA İsrailoğullarını Mısırdan kurtardıktan sonra 40 günlüğüne kavminden ayrılp uzaklaşır. Başlarında ise HZ. HARUN'u bırakır.

Ona ALLAH tarafından **10 EMİR** Verildi

1. Allah'tan başka ilâhların olmayacak.
2. Kendin için oyma put yapmayacaksın.
3. Allah'ın ismini boş yere anmayacaksın.
4. Cumartesi günü hiçbir iş yapmayacaksın.
5. Babana ve anana hürmet edeceksin.
6. Adam öldürmeyeceksin.
7. Zina etmeyeceksin.
8. Çalmayacaksın.
9. Yalan şahitliği yapmayacaksın.
10. Komşunun hiçbir şeyine göz dikmeyeceksin.

ALTIN BUZAĞI HİKAYESİ

İsrâîloğulları, Mûsâ -aleyhisselâm- ile birlikte Kızıldeniz'den geçtikten sonra, sığırbaşı şeklinde putlara tapan bir kabîleye rastlamışlardı. Hazret-i Mûsâ'ya:

“–Sen de bize böyle bir ilâh yap da, ona ibâdet edelim!” demişlerdi.

Mûsâ -aleyhisselâm- ise, kendilerine nasîhat etmiş ve bunun büyük bir şirk olduğunu bildirmişti. Onlar da pişman olup tevbe etmişlerdi.

Ancak Mûsâ -aleyhisselâm-, Hârûn -aleyhisselâm-’ı kendi yerine vekîl bırakıp Tûr Dağı’na gittikten sonra, onlara karşı îmansızlığını gizleyen Sâmirî isimli nankör bir yahûdî, Hazret-i Mûsâ’nın yokluğunu fırsat bilerek halktan altın topladı ve bir buzağı yaptı. Sonra da:

“–Bu Mûsâ’nın ilâhıdır! Fakat Mûsâ, tanrısını unuttu!” deyip halktan buzağıya tapmalarını istedi.

Hârûn -aleyhisselâm- kendilerine ısrarla îkazda bulundu, fakat dinlemediler.

Hazret-i Mûsâ, onlardan bu çirkin işlerinden dolayı tevbe etmelerini istedi. Tevbe şartının da, çok pişman olmak ve ölüm olduğunu bildirdi. Onlar da:

“–Sabrederiz!” dediler ve hükmü beklediler.

“Mûsâ kavmine dedi ki:

«–Ey kavmim! Şüphesiz siz, buzağıyı (tanrı) edinmekle kendinize kötülük ettiniz. Onun için Yaratanınıza tevbe edin ve nefslerinizi öldürün! Öyle yapmanız, Yaratıcınızın katında sizin için daha iyidir. Böylece Allâh tevbenizi kabûl etmiş olur. Çünkü acıyıp tevbeleri kabûl eden ancak O’dur.” (el-Bakara, 54)